

Ocena realizacji Programu wczesnej stymulacji laktacji dla ośrodków neonatologicznych i położniczych III poziomu referencyjnego w województwie Mazowieckim

Wyróżnienie w konkursie

dr n. med. i n. o zdr. Magdalena Bednarczyk

Evaluation of the Implementation of the Early Lactation Stimulation Program in Level III Neonatal and Obstetric Centers in the Mazovian Voivodeship

Magdalena Bednarczyk, PhD

Założenia: W Polsce w roku 2014 powstał *Program wczesnej stymulacji laktacji*. Zawarto w nim rekomendacje, których celem jest ujednolicenie zasad pracy personelu medycznego (położnych, pielęgniarek, lekarzy, doradców laktacyjnych, neurologopedów, fizjoterapeutów, psychologów) oraz przygotowanie matek wcześniaków do karmienia naturalnego.

Materiał i metody:

Badania przeprowadzono w 6 szpitalach III poziomu referencyjnego, w których dyrekcja wyraziła zgodę na ich przeprowadzenie. Do analizy włączono dane dotyczące 244 wcześniaków i ich matek. Dodano wyniki sondażu diagnostycznego, w którym wzięło udział 166 osób personelu medycznego, pokazano wyniki wywiadu z kadrą zarządzającą oraz wyniki obserwacji migawkowych. Badania rozpoczęto w styczniu 2021 roku, a zakończono w styczniu 2022 roku.

Główne wyniki:

- Karmienie tylko mieszanką było stosowane w grupie ekstremalnie niedojrzałych noworodków pomiędzy 22. a 27. tygodniem ciąży z masą ciała poniżej 1000 g.
- Wykazano, że karmienie wyłącznie pokarmem mamy było stosowane po konsultacji doradcy laktacyjnego.
- W większości szpitali nie odbywają się szkolenia laktacyjne zgodne z rekomendacjami.
- W 4 z 6 badanych szpitali brakuje laktatorów, poduszek do karmienia naturalnego, podnóżków. Ponadto w 2 nie ma pokoju laktacyjnego. W większości dzieci urodzone przedwcześnie są nieprawidłowo kangurowane, a system rooming-in przed wypisem nie jest możliwy dla wszystkich wcześniaków.

Wnioski:

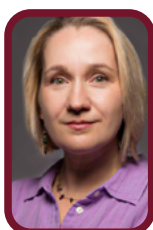
- Wdrożenie procedur w zakresie poprawy laktacji po porodzie przedwczesnym na przestrzeni lat 2014–2021 nie przełożyło się na zwiększenie odsetka dzieci karmionych wyłącznie piersią lub odciągniętym pokarmem matki w dniu wypisu ze szpitala.
- Wśród wcześniaków, którym umożliwiono kontakt „skóra do skóry” nie było takich, które karmione były tylko mlekiem sztucznym przy wypisie.

- Liczba przypadków karmienia wyłącznie pokarmem matki była większa w grupie noworodków, której w pierwszej dobie życia podano siarę.
- Badanie wykazało niedobory wyposażenia sprzyjającego stymulacji laktacji (profesjonalnych laktatorów, foteli, poduszek do karmienia naturalnego, podnóżków).
- Liczebność i dostępność specjalistów (doradców laktacyjnych, psychologów, neurologopedów i fizjoterapeutów), którzy wspierają laktację jest różna w zależności od ośrodka, ale nadal niewystarczająca.

Podsumowanie wniosków:

Badanie potwierdza potrzebę dalszego wsparcia w zakresie wczesnej stymulacji laktacji.

W celu poprawy wskaźników karmienia piersią wśród wcześniaków należałoby wdrożyć systemowy nadzór przestrzegania przez osoby realizujące program procedur, szkoleń oraz obowiązujących zaleceń.

dr n. med. i n. o zdr. Magdalena Bednarczyk

Neurologopeda, certyfikowany doradca laktacyjny, specjalista wczesnej interwencji i wspomaganie rozwoju małego dziecka, wykładowca akademicki. Od kilkunastu lat pracuje na Oddziale Neonatologii w Szpitalu Specjalistycznym Św. Zofii w Warszawie. Jest również konsultantem w zakresie neurologopedii Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego (konsultacje odbywają się m. in. w Klinikach Gastroenterologii, Pediatrii, Onkologii, Kardiologii, Kardiologii, Neurologii i innych). Brała udział w projektach badawczych, np. w pilotażowym programie działania placówki medycznej w dziedzinie FASD. Prywatnie mama trójki dzieci.